

Frederiksberg, 7. september 2023
J.nr. 01.30

Protokol fra MKR 2023-3 møde i Folkekirken Mellemkirkelige Råd

Torsdag, den 7. september 2023, 13-16.30

Diakonissestiftelsen, Frederiksberg

Til stede: Lisbeth Damgren, Peter Fischer-Nielsen, Peter Lodberg, Peter Sode Jensen, , Linda Beck Madsen, Thomas Horneman-Thielcke, Niels Nymann Eriksen,

Online-deltagelse: Anne Birgitte Reiter, Piet Schwarzenberger, Ole Buchardt Olesen

Afbud: Marianne Christiansen, Peter Skov-Jakobsen, Uni Næs, Paneeraq S. Munk

Gæster:

Stud. Theol. Anne Hjul Johannesen, Folkekirken delegat i Kirkernes Verdensråd (punkt 6)
Kirkerådsdirektør, Ingrid Vad Nielsen, Norge (via TEAMS, punkt 7)

Fra sekretariatet: Christian Arffmann, Jonas Jørgensen, Birger Nygaard, Thorsten Rørbæk, Lucas Skræddergaard

1. Godkendelse af dagsorden	
Behandling	
Beslutning	Dagsordenen blev godkendt
2. Bemærkninger til protokol fra MKR 2023-2	
Behandling	
Beslutning	Der var ingen bemærkninger til protokollen.
3. Orientering siden sidst	
Behandling	
Beslutning	Rådet kommenterede og tog orienteringen til efterretning.
4. Udløb af sekretariatsleders åremålskontrakt pr. 31.3.2024	
Behandling	Dette punkt blev behandlet i lukket møde med deltagelse af medarbejderrepræsentanter. Sekretariatsleder er ansat på en åremålskontrakt, der efter 9 års ansættelse ikke kan forlænges. Der skal derfor ske ordinært opslag af stillingen med tiltrædelse april 2024. Nuværende sekretariatsleder kan søge stillingen på lige fod med øvrige ansøgere.
Beslutning	Rådet drøftede forslag til stillingsopslag og proces for ansættelse af sekretariatschef.

5. Rapport fra generalforsamling i Konferencen af Europæiske Kirker i Tallinn, juni 2023	
Behandling	Rådet drøftede rapport fra og opfølgning på KEK-generalforsamlingen.
Beslutning	<p>Rådet takker Anders Gadegaard for sit hidtidige arbejde i Governing Board, og at han velvilligt stiller sig til rådighed for en ny periode. Rådet forventer løbende at blive orienteret om udviklingen i KEK-arbejdet. Rådet forventer, at det kommende møde i General Board skaber tydelig klarhed om bestyrelsens prioriteringer og at realisering heraf iværksættes straks i tæt samarbejde med medlemskirkerne.</p> <p>Rådet vurderer, at Ukraine-krigen og dens følger bør være vigtigste arbejdsområde for KEK at prioritere de kommende år – og godkender, at MKR prioriterer ressourcer til udvikling af <i>Pathways to Peace-projektet</i> gennem Jonas Jørgensens arbejdsbidrag hertil.</p>

6. Rapport fra Kirkernes Verdensråds Centralkomitémøde, Geneve, juni 2023	
Behandling	Rådet drøftede rapport fra centralkomitémøde i Kirkernes Verdensråd og MKRs engagement i kommende arbejdsperiode.
Beslutning	<p>Rådet drøftede rapport fra og opfølgning på juni-møde i KVs Centralkomité, som satte rammerne for arbejdet de næste år. Rådet takker centralkomite-medlem Anne Hjul Johannessen for rapport og hendes arbejde i forbindelse med mødet.</p> <p>Rådet noterer med tilfredshed, at Maria Munkholt Christensen og Bo K. Holm er blevet valgt til hhv. <i>Faith and Order</i>-kommissionen og <i>KVs fælles dialoggruppe med Den romersk-katolske Kirke</i>. Rådet forventer løbende at blive orienteret om udviklingen i arbejdet i disse to sammenhænge.</p> <p>Rådet værdsætter, at KV den kommende periode vil gøre tros- og religionsfrihed til et tværgående arbejdsområde og godkender, at Jonas Jørgensen bruger arbejdstidsressourcer i regi af KV på at få dette engagement godt i gang.</p> <p>Rådet ser – trods KVs sparsomme ressourcer – vigtigheden af nyetableringen af en klimakommission. Rådet er villig til at tilbyde en dansk resourceperson som medlem af kommissionen såfremt en sådan også kan være med til at bidrage til kirkeligt relateret klimaarbejde i Danmark.</p>

7. Tematisk drøftelse: Kirkernes omkring os: Norge	
Behandling	<p>Rådet påbegyndte som en del af sine tematiske drøftelser at lytte til kirkerne omkring os for bedre at forstå udviklinger og prioriteringer, vi kan lære af.</p> <p>Denne første gang var fokus på Den norske Kirke. Kirkerådsdirektør Ingrid Vad Nielsen introducerede kerneområder, som den norske kirke p.t. arbejder med.</p>
Beslutning	Rådet påbegyndte lytterunde til kirkerne omkring os – med inspiration fra Den norske Kirke ved kirkerådsdirektør Ingrid Vad Nielsen.

8. Sigtepunktsdrøftelser	
Behandling	<p>Rådet gav sekretariatet feedback på spørgsmål omkring sigtepunkter, der vedrører relationer til folkekirkeligt bagland og i om genoptagelse af lovarbejde om dobbelt medlemskab m.v.</p> <p>Rådet bemærkede: <i>Relationer til bagland</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Baglandet er stiftsudvalgene; spørgsmålet er hvordan MKR arbejder sammen med stiftsudvalgene og hvordan arbejdet kan blive tættere på måder som er naturlige og udviklende. • Det er vigtigt, at kontakten til stiftsudvalg bliver prioriteret højt i form af besøg og aktiviteter. • En del af dialogen med stiftsudvalgene vil naturligt være at lytte sig ind på hinanden i forhold til "produktudvikling". • Et af produkterne har traditionelt været venskabsmenigheder; kan der tages et skridt med konkretisering i form af menigheder, der søger danske venskabsmenigheder. • Generationsskifte i stiftsudvalgene er et godt tidspunkt for at genbesøge fælles dagsordener, fra det dedikerede ydremissions-engagement til en optagethed af fælles problemer i form af klima, køn, frihedsrettigheder m.v. MKR bør anvise måder at arbejde med disse emner på en økumenisk måde. • MKRs bistand til kortlægning i stifterne kan være en kvalifikation af stifternes arbejde indenfor fx migrantarbejde og økumenisk arbejde. • Den mellemkirkelige situation præger alle arbejdsgræne i stifterne. • Det er vigtigt at kontinuerligt kommunikere om MKRs netværk og faglighed til stifterne. <p><u>Genoptagelse af lovarbejde om dobbelt medlemskab m.v.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • En høring af de forskellige synspunkter med repræsentanter for både menighedsrådsforeningen, migrantkirker og kirkeordførere i 2024. • Det er vigtigt at få belyst de økumeniske og konfessionelle aspekter, så ideen ikke kan ses som udtryk for en folkekirkelig proselytisme. • De næste skridt kan tjene til at 'holde gryden i kog' • Visionen om folkekirken som integrationsaktør bør fastholdes
Beslutning	<p>Rådet drøftede arbejdsformer i forhold til folkekirkeligt bagland mhp. på sekretariatets videre arbejde hermed.</p> <p>Rådet drøftede status og udsigter for genoptagelse af det lovforberedende arbejde i det nu nedlagte migrantudvalg og konkluderer at en høring fælles med Menighedsrådsforeningen i 2024 er næste skridt.</p>

9. Ukraine	
Behandling	<p>Rådet drøftede 5 MKR-relevante momenter i forhold til Ukraine.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rapport fra sonderings-rejse til Kyiv, 2-5. juni. 2. MKRs vejledning til menigheder: <ul style="list-style-type: none"> • Kan folkekirkemenigheder fremdeles arbejde sammen med ukrainske menigheder, formelt tilknyttet den russisk-ortodokse kirke. • Der er forskelle på selvforståelsen blandt ukrainske menigheder i Danmark og hvordan disse menigheder ses i Ukraine. • Viborg Stift har diskuteret problematikken, og vejledningen er at understøtte alle ukraineres muligheder for at fejre gudstjeneste, uanset deres selvforståelse, men at det bør ske gennem udlån snarere end at overdragelse af ejendom til de ukrainske menigheder. 3. Besøg af økumenisk delegation af primater fra Ukraine til Norden – vice versa 4. Forholdet til Den russisk-ortodokse kirke og dens forhold til Ukraine-krigen.

	5. MKRs hidtidige og fortsatte arbejde i relation til Ukraine-situationen
Beslutning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rådet takker for rapport fra sonderingsrejse til Kyiv. MKR vil generelt være opmærksom på folkekirkens muligheder for relationsbygning til Ukraine kirkeligt, men også med blik for deltagelse i det offentlige og civilsamfundets Ukraine-indsatser, specifikt gennem støtte til Sergeis regelmæssige rejser til Danmark med henblik på kirkelig betjening af herboende ukrainere. 2. Rådet drøftede igen relationer til russisk tilknyttede ukrainsk-ortodokse menigheder i Danmark. Rådets holdning er fortsat at MKR kan informere og oplyse, men beslutningen om hvordan lokal håndtering sker, ligger hos lokale præster og menighedsråd. En del af denne information skal vise kompleksiteten i dette spørgsmål, hvor lokale ukrainske menigheder uanset selvforståelse kan ende som et argument for den russisk-ortodokse kirke. 3. Rådet bakker op om initiativet til nordisk besøg af ukrainske kirkeledere med ønske om, at det kan fremme langvarige relationer til de ukrainske kirker, som matcher den generelle folkelige opbakning til Ukraine. Om nødvendigt kan ubrugt budget/egenkapital anvendes til udgifter i forbindelse med de forestående primat-rejser. 4. Rådet havde en generel drøftelse af forholdet til ROC. 5. Rådet ønsker fremdeles stærk opmærksomhed på Ukraine (direkte og gennem de økumeniske organisationer). Rådet er indforstået med, at Ukraine-opmærksomheden kræver ressourcer, der for en tid kan fordre en vis nedprioritering af andre opgaver. Rådet opfordrer Kirkeministeren til at efterkomme MKRs 2024-ansøgning til Fællesfonden med ønske om midler til fortsat Ukraine-indsats.

10. Møde med stiftsudvalgene 2024 sammen med Folkekirke og Religionsmøde?	
Behandling	Rådet drøftede kommende møde februar 2024 med stiftsudvalgsrepræsentanter på forslag om, at mødet denne gang arrangeres i fællesskab med Folkekirke og Religionsmøde.
Beslutning	Rådet tilslutter sig forslaget om som et forsøg at holde februar 2024-møde med stiftsrepræsentanter sammen med Folkekirke og Religionsmøde. Sekretariatene bedes sammen udarbejde program herfor, som sikrer at både det interreligiøse og mellemkirkelige tilgodeses, og med hovedvægt på det fælles, som kommer til udtryk i relationer til stiftsudvalgene, stifter, provstier og sogne.

11. Eventuelt

Protokollen blev oplæst og vedtaget.

Dato: _____

Peter Lodberg (formand)	Niels Nymann Eriksen (næstformand)	Lisbeth Damgren (kasserer)
Linda Beck Madsen	Anne Birgitte Reiter	Thomas Horneman-Thielcke
Ole Buchardt Olesen	Peter Sode Jensen	Peter Fischer-Nielsen
Piet Schwarzenberger	Peter Skov-Jakobsen	Marianne Christiansen